

Porten til Europa

23.07 - 29.07. 2018

Jaruplund Højskole i samarbejde med Dank-Tysk Selskab

En port mod Europa.

Danmark har en enestående resurse, når det gælder kontakten til Tyskland. Den findes i den tyske delstat Schleswig-Holstein, hvor der lever ca. 50.000 borgere der taler både dansk og tysk. Mange af dem er knyttet til det danske mindretal, og de lever til daglig et meget stilfærdigt liv. Hvert år hylder dronningen dem godt nok i sin nytårstale, og nationalt sindede politikere bruger dem som en markør af deres egen danskhed, men i Danmark er der ikke mange der kender til dem, og de der gør, har en tendens til at opfatte det danske mindretal som en slags grænseværn, der skal holde frø af ugræs, dvs tysk kultur, på afstand fra det danske.

På Jaruplund Højskole mener vi, det er en forældet tankegang. I stedet for at se på Sydslesvig som en mur, vil vi gerne se på det som en port, og i stedet for at bruge Sydslesvig som en trædesten for dansk nationalisme, vil vi se på det som en resurse, der må kunne udnyttes til at lære noget om Tyskland i dag. Vi mener, at Danmark har meget at lære af tysk kultur, tysk politik og vilje til at bearbejde en vanskelig historisk arv.

Gennem århundreder fungerede Slesvig og Holsten som bindeled mellem Danmark og Tyskland. Forbindelsen blev afbrudt af de slesvigske krige i midten af 1800-tallet. Vi vil forsøge at genoplive den gamle tradition for gensidig udveksling af tanker og ideer.

I sommeren 2018 afholder vi derfor et ugelangt kursus på Jaruplund Højskole i samarbejde med Dansk Tysk Selskab, hvor en række fremtrædende danskere og sydslesvigere vil hjælpe os med at åbne vore øjne for nutidens Tyskland. Der er meget at komme efter. Tysk litteratur. Tysk musik. Tysk malerkunst. Tysk politik og tysk historie fra 1945 til vore dage.
Ret til ændringer forbeholdes

Ret til ændringer forbeholdes

Mandag 23/7

- 16.00 Ankomst og indkvartering
- 17.00 Rundvisning på skolen
- 19.30 Velkomst og gennemgang af program

Tirsdag 24/7

- 09.00 Morgensamling ved Egon Clausen
- 10.00 Foredrag "Kan det danske mindretal åbne vore øjne for Tyskland og tyske værdier?" ved chefredaktør Jørgen Møllekær Flensborg avis
- 14.00 Foredrag "Tysk film efter 1989" ved Steen Bille
- 20.00 Foredrag "Berlin portrætter" ved Henriette Harris

Onsdag 25/7

- 09.00 Morgensamling "Nutids tysk litteratur" ved Olga Litvin
- 10.00 Foredrag "Tyskland og forvaltningen af dets historie" ved Peter Wivel.
- 14.00 Foredrag "Aktuelle tendenser: Tyskland i dag" ved Moritz Schramm
- 20.00 Filmaften "Det hvide bånd" tysk storfilm Steen Bille præsenterer

Torsdag 26/7

- 09.00 Morgensamling "Nutids tysk kunst" Ved Ole Præstikær
- 10.00 Foredrag "Tyskdelstatspolitik" ved tidligere minister Anke Spoorendonk.
- 14.00 Foredrag "Generalkonsulatets arbejde samt Sydslesvigudvalget" ved Generalkonsul Kim Andersen
- 20.00 Foredrag "Samspil imellem mindretal og Danmark Tyskland samt FUEN" ved Hans Heinrich Hansen

Fredag 27/7

- 09.00 Haldagstur til Kiel med besøg på kunsthalle og Parlamentet i Kiel samt sejltur på fjorden
- 20.00 Grill aften

Lørdag 28/7

- 09.00 Morgensamling Flensborg By
- 10.00 Foredrag "Fra konfrontation til samarbejde" ved Mogens Rosstgaard Nissen
- 13.00 Afrunding af kurset Ved Egon Clausen
- 14.00 Flensborg tur
- 18.00 Festmiddag og aften

Søndag 29/7

- Afrejse efter morgenmad

PETER WIVEL

Politikens korrespondent i Berlin. Har studeret klassisk filologi ved Københavns universitet. Tidligere chefredaktør for dagbladet Information, for Weekendavisen og Berlingske Tiden-
de. Kronikredaktør ved Politiken 2003-04, og siden 2004 Politikens korrespondent i Berlin.
Har skrevet bøger om Orwell, Benjamin Constant og Rousseau. Seneste bøger: "Baader-Mei-
nhof - 30 år med tysk terror", og "Drabet på Petra Kelly – en historie om Murens fald."

HENRIETTE HARRIS

Forfatter. Cand.mag. i dansk, italiensk, retorik og teaterhistorie fra Københavns Universitet
og Università degli Studi di Napoli – L'Orientale. Henriette Harris er bosat i Berlin, hvor hun
er journalist for danske og tyske medier. Henriette Harris udgav i 2011 rejsebogen "Berlin.
Berlin". I 2015 udsendte hun "Tyskland er et land for voksne" med beskrivelser fra Lübeck,
München, Weimar, Leipzig, Bonn og Frankfurt am Main.

STEEN BILLE

Formand for Dansk-Tysk Selskab. Født i Aarhus og boede i Slesvig Holsten fra han var 6 år.
Student fra gymnasiet i Grosshansdorf, cand. phil. i dramaturgi fra Århus Universitet. Stu-
dievært og redaktør i DR fra 1986 til 2010. Filmkonsulent i Det Danske Filminstitut fra 2010
til 2015. Medforfatter af de anmelderroste film Drømmen og To Verdener. Sammen med
Lisbeth A. Bille har han skrevet romanerne "Gudindens sidste offer", "Nattens gerning", "I
ond tro" og "Vredens ord". Medlem af Gremium 1 i Filmförderung Hamburg Schleswig-Hol-
stein.

ANKE SPORENDONK

har været Slesvig-Holstens justits-, kultur- og europaminister og viceministerpræsident
fra 2012 til 2017. Hun voksede op i nærheden af Slesvig by. Efter studentereksamen på
det danske gymnasium i Flensburg læste hun tysk og historie på Københavns Universitet
og blev i 1977 lærer på Duborg-Skolen i Flensburg. I 1996 stillede hun op for det danske
mindretals parti, SSW, og blev valgt til den slesvig-holstenske landdag i Kiel, hvor hun som
gruppeformand repræsenterede partiet på en række politiske felter. Da SSW fra juni 2012
til juni 2017 dannede en koalitionsregering sammen med SPD og De Grønne, blev Anke
Sporendonk Slesvig-Holstens viceministerpræsident og justits-, kultur- og europaminister.

JØRGEN MØLLEKÆR

Chefredaktør for Flensborg Avis. Jørgen Møllekær er student fra Duborg-Skolen i Flensborg. Gjorde fra 1984 til 1986 tysk militærtjeneste som telegrafist. Fra 1986 til 1987 var han ansat som journalistvolontør på Flensborg Avis. Senere tog han uddannelse som journalist på Journalisthøjskolen i Århus. I 2013 færdiggjorde han en masteruddannelse i redaktionel ledelse ved Syddansk Universitet.

MORITZ SCHRAMM

Lektor på Institut for Kulturvidenskab på Syddansk Universitet. Han har en MA i Tysk og Statskunskab fra Freie Universitet i Berlin og en ph.d. i Litteraturvidenskab fra Københavns Universitet. Han forsker i relationen mellem kultur og migration i efterkrigstiden. Han har udgivet flere artikler om Franz Kafkas litteratur og har tidligere arbejdet en del med anerkendelsesteori.

Udgivelser: "The Culture of Migration: Politics, Aesthetics and Histories", og "Perspektivisches Erinnern: Der Nationalsozialismus und seine Folgen in der jüngeren deutschen Gegenwartsliteratur"

KIM ANDERSEN

Dansk politiker. Handelseksamen fra Grenå handelsskole, videreuddannelse ved Danish Centre, London. Virket bl.a. som pressechef og koncerninformationschef i nogle af landbrugets store virksomheder. Medlem af Folketinget for Venstre. Medlem af regeringens udvalg vedrørende kulturelle anliggender i Sydslesvig senere Sydslesvigudvalget 2004-2017 - formand for udvalget 2004-11 og 2015-17. Statsministerens personlige repræsentant vedrørende fremme af et uhindret arbejdsmarked i grænselandet. Generalkonsul i Flensborg fra 2017.

HANS HEINRICH HANSEN

Dyrlæge. Født i Haderslev. Uddannet ved det veterinærmedicinske universitet i Hanover og ved Landbohøjskolen i København. Han kommer fra en gammel farmaceutfamilie i Haderslev, som altid har været en del af den tyske befolkning i Nordslesvig. Fra 1993 til 2006 var han formand for det tyske mindretal i Danmark, og siden 2007 har han været formand for den europæiske mindretals-organisation, "Federal Union of European Nationalities", FUEN, som i alt tæller 90 medlemsorganisationer fra 32 europæiske lande.

MOGENS ROSTGAARD NISSEN

Leder af forskningsafdeling på Dansk Centralbibliotek i Flensborg.

Cand. mag. i historie og samfundsfag fra Københavns Universitet 2001. Ph.d.-afhandling om det danske landbrug under den tyske besættelse 1940-45. Lektor i regionalhistorie ved Syddansk Universitet 2005-2012. Er medlem af styrelsen for Historisk Samfund for Sønderjylland og Wissenschaftlicher Beirat des Instituts für schleswig-holsteinische Zeit- und Regionalgeschichte der Universität Flensburg. Skriver på en biografi om Karl Otto Meyer og på et værk om Danmark i tysk udenrigspolitik i første halvdel af det 20. århundrede.

OLGA LITVIN

OLGA LITVIN, født i Ukraine. Bopæl i Flensborg. Academic degree in English and German languages at the University of Modern Knowledge, Kiev, 2011. Aspirantur in History of German literature at the National Academy of Sciences of Ukraine, 2014. Postgraduate researcher in contemporary German Literature.

OLE PRÆSTKÆR JØRGENSEN

Kursusleder, Højskolelærer siden 1999 , Uddannet Billedhugger Århus Kunstakademi Mange udstillinger i Danmark og Tyskland udvalgte udstillinger Nord Art Rendsburg 2005 og 2006, Sønderjyllands Kunstmuseum i Tønder 2007.

Medlem af den dansk - tyske kunstergruppe Kunstkorn

EGON CLAUSEN

Kursusleder, Forfatter, programmedarbejder og redaktør ved Danmarks Radio fra 1960 til 2005. Formand for den faglitterære gruppe i Dansk Forfatterforening 2005 - 2011. Næstformand i Dansk Forfatterforening 2011 - 2015. Medlem af styrelsen i Dansk Kunstnerråd 2012 - 2015. Medlem af repræsentantskabet for Statens Kunstfond fra 2014.

Har skrevet erindringer, rejseberetninger, biografier og kortprosa.

Seneste titler: "Regnebrættet, erindringer fra Ribe". "Esbjergevangeliet - en almanak og "Klassens frække elev." - om reformpædagogikkens danmarkshistorie. I 2014 udkom debatbogen "I Grænselandet - rejsebrev fra Sydslesvig."

Dansk - Tysk Selskab

Dansk-Tysk Selskab blev stiftet i 1969 som arvtager efter Dansk-Tysk Oplysningsudvalg, der var blevet stiftet i 1960 med historikeren Jørgen Hatting som formand.

Forløberen: Dansk-Tysk Oplysningsudvalg, 1960-1969

Baggrunden for oprettelsen af oplysningsudvalget var, at en række kulturpersonligheder med interesse for Tyskland mente, at tiden nu var kommet til, at man begyndte at tale sammen igen. Der var gået 15 år siden Anden Verdenskrigs ophør, og i denne periode havde alt kulturelt samarbejde været på vågeblus

Oplysningsudvalget var en forholdsvis eksklusiv kreds, som man kun kunne blive medlem af, hvis man blev anbefalet og godkendt af bestyrelsen. Når dette var nødvendigt, var det, fordi der dengang stadig var mennesker, som ikke havde kunnet glemme nazismen, og som troede at dette var et sted, hvor sådanne synspunkter kunne dyrkes, hvilket jo så absolut ikke var tilfældet.

Dette var også baggrunden for, at Dansk-Tysk Selskab, da det blev stiftet i 1969, ikke kom til at hedde Dansk-Tysk Forening. En sådan havde nemlig eksisteret under krigen og været et berygtet mødested for danske og tyske nazister og sympatisører.

Dansk-Tysk Selskab erstatter Oplysningsudvalget i 1969

Når man valgte at etablere selskabet og nedlægge oplysningsudvalget, var det udtryk for, at forholdene mellem Danmark og Tyskland nu var så normaliserede, at man kunne træde mere åbent frem. Proceduren med godkendelse af medlemmer blev afskaffet, og medlemstallet steg fra 30-40 medlemmer til 250 på et år.

Selskabet fortsatte, hvor udvalget havde sluppet, med foredrag af tyske politikere, forskere, kunstnere m.v. Derudover blev aktiviteten udvidet til også at omfatte andre arrangementer, som f.eks. oplæsnings- og sangaftener, teaterbesøg og rejser til Tyskland, kabarettarrangementer og foredrag, sådan som man kender Selskabet i dag.

Drømmen om Jaruplund højskole

Drømmen om Jaruplund Højskole opstod i en kreds af højskolefolk efter Anden Verdenskrigs afslutning. Det var en drøm om en højskole, som kunne udgøre et kraftcenter for det danske mindretal i Sydslesvig. Højskoler, andelsbevægelsen og privatpersoner skænkede økonomiske midler, og den sydslesvigske personlighed, gårdejer Meta Røh, gav skolen den smukke jord ned til Jaruplund Sø, hvor skolen er placeret. I 1950 var det så vidt, at de første elever kunne rykke ind i de udtjente flygtningebarakker, som i de første år udgjorde højskolen.

I dag er flygtningebarakkerne afløst af smukke nyrenoverede bygninger, og Jaruplund Højskole er en moderne højskole med alle faciliteter, fra egen biograf, musikværksted og kunstatelie til sauna og fitnessrum og med 34 enkelt- og dobbeltværelser, der alle har eget bad og toilet samt tre små værelser der deler toilet og bad. Men drømmen fra dengang er stadig i live. Et inspirationssted for det danske mindretal og for de danskere, som hvert år vælger at leve og drømme på den eneste danske højskole syd for grænsen.

Pris i dobbeltværelse pr. person 5350 kr.

Pris i enk. vær. 5650 kr.

Medlemmer af Dansk - Tysk Selskab får 300,- kr i rabat

